

LAKIVALIOKUNTA

Lausunto 1/1996 vp

Valtioneuvoston kirjelmä U 50/1995 vp

Yhteisöpetossopimukseen liittyvä pöytäkirja

Suurelle valiokunnalle

Johdanto

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 21 päivänä marraskuuta 1995 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän U 50/1995 vp Euroopan unionin puheenjohtajiston tekemästä Euroopan unionisopimuksen K.3 artiklaan perustuvasta ehdotuksesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 allekirjoitettuun yleissopimukseen Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta liitettävästä pöytäkirjasta käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että lakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Asian johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöjohtaja Jan Törnqvist ja lainsäädäntöneuvos Pekka Aalto oikeusministeriöstä, osastopäällikkö Holger Rotkirch ulkoasiainministeriöstä ja valiokuntaneuvos Niilo Jääskinen.

Valtioneuvoston kirjelmä

Ehdotus pöytäkirjaksi

Pöytäkirja koski Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sekä kansallisiin (kotimaisiin ja toisen jäsenvaltion) virkamiehiin sovellettavaa korrupitiota koskevaa rikoslainsäädäntöä ja siihen liittyvää oikeudellista yhteistyötä.

Pöytäkirjan tarkoituksiin virkamiehiin olisi sovellettava pöytäkirjassa määriteltyjä lahjoman vastaanottoa ja tarjoamista koskevia rangaistus-säännöksiä. Siten tällaisten kansallisten rikoslakien kansallisiin virkamiehiin kohdistuvien rangaistussäännösten soveltaminen olisi ulotettava myös Euroopan yhteisöjen palveluksessa oleviin virkamiehiin.

Pöytäkirja olisi yleissopimukseen nähden täydentävä, joten osa yleissopimuksen säännöksistä soveltuisi sellaisenaan pöytäkirjaan. Pöytäkir-

jaan ehdotetaan lisäksi säännöstä, jonka mukaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella olisi toimivalta ratkaista määritelmäsäännöksen, lahjomassäännösten ja assimilaatiosäännösten tulkin-taan ja soveltamiseen liittyviä riitoja.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvoston käsityksen mukaan Euroopan unionin virkatoiminnan suojaaminen siten, että EU-virkamiehen lahjominen ja lahjoman vastaanottaminen kriminalisoidaan, on Suomen edun mukaista.

Valtioneuvosto huomauttaa kuitenkin siitä, että osa pöytäkirjan kansallisten tuomioistuinten toimivaltaa koskevista säännöksistä edellyttää kaksoisrangaistavuusedellytyksestä poikkeamista.

Valiokunnan kannanotot

Perustelut

Pöytäkirja on asiallisesti valmis. Se on tarkoitus allekirjoittaa joko maaliskuussa tai kesäkuussa 1996 pidettävässä ministerineuvoston kokouksessa. Pöytäkirjan teksti on neuvotteluisa muuttunut siten, etteivät säännökset enää edellytä edellä mainittua kaksoisrangaistavuusedellytyksestä poikkeamista.

Suomen rikoslain 29 luvussa (rikoksesta julkista taloutta vastaan) olevat tunnusmerkistöt vastaavat yleissopimuksen 1 artiklassa kuvattuja lahjoman vastaanottoa ja tarjoamista koskevia säännöksiä. Kun näitä säännöksiä voidaan Suomen lain mukaan soveltaa vain suomalaisten yhteisöjen palveluksessa oleviin virkamiehiin, pöytäkirjan voimaansaattaminen velvoittaa ulottamaan Suomen rikoslain virkamiehiä koskevat lahjoman antamista ja vastaanottamista koskevat säännökset myös Euroopan unionin ja toisen jäsenvaltion virkamiehiin. Tähän ei ole estettä.

Valiokunnalla ei ole huomauttamista pöytäkirjan johdosta.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta kunnioittaen ilmoittaa,

Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 1996

että valiokunta yhtyy asiassa hallituksen kantaan ja puoltaa pöytäkirjan hyväksymistä.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Henrik Lax /r, varapuheenjohtaja Matti Vähänäkki /sd ja jäsenet Sulo Aittoniemi /kesk, Anne Knaapi /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Annika Lapintie /vas,

Kari Myllyniemi /kesk, Reino Ojala /sd, Markku Pohjola /sd, Matti Ryhänen /skl, Säde Tahvanainen /sd, Jukka Tarkka /nuors ja Jorma Vokkolainen /vas.
